

Biuletyn

ARCHIDIECEZJI GDAŃSKIEJ

ISSN 2083-4403

Nr 26 (231) • 28 czerwca 2013

Komunikat Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski

W dniach 21 i 22 czerwca 2013 r. odbyło się w Wieliczce zebranie plenarne Konferencji Episkopatu Polski. Obradami kierował Przewodniczący Konferencji, abp Józef Michalik.

1 Przed rozpoczęciem zebrania biskupi spotkali się z dziećmi i młodzieżą z Wieliczki na wspólnej modlitwie i udzielili młodym oraz ich nauczycielom i wychowawcom błogosławieństwa na rozpoczynające się wakacje. W kolejnym dniu wzięli udział w poświęceniu Domu dla Ubogich im. Brata Alojzego Kosiby obok klasztoru franciszkanów, w którym Sługa Boży przez 60 lat pełnił posługę kwestarza i opiekuna ubogich.

Po zakończeniu obrad, w niedzielę, członkowie Konferencji Episkopatu wzięli udział w poświęceniu sanktuarium bł. Jana Pawła II w Krakowie. Biskupi dziękowali też Bogu za 50 lat kapłaństwa metropolity krakowskiego kard. Stanisława Dziwisza i innych członków Episkopatu.

2. Biskupi przyjęli nowelizację IV przykazania kościelnego. W miejsce dotychczasowego zapisu, który brzmi: „Zachowywać nakazane posty i wstrzeżliwość od pokarmów mięsnych, a w okresach

pokuty powstrzymywać się od udziału w zabawach” przyjęto nowe brzmienie: „Zachowywać nakazane posty i wstrzeżliwość od pokarmów mięsnych, a w czasie Wielkiego Postu powstrzymywać się od udziału w zabawach”. Oznacza to, że okres formalnego zakazu zabaw został ograniczony do Wielkiego Postu. Nie zmienia to jednak w niczym dotychczasowego charakteru każdego piątku jako dnia pokutnego, w którym katolicy powinni “modlić się, wykonywać uczynki pobożności i miłości, podejmować akty umartwienia siebie przez wierniejsze wypełnianie własnych obowiązków, zwłaszcza zaś zachowywać wstrzeżliwość” (por. kan. 1249-1250). Wyjątkiem są jedynie przypadające wtedy uroczystości. Jeśli więc w piątek katolik chciałby odstąpić ze słusznej przyczyny od pokutnego przeżywania tego dnia, winien uzyskać odpowiednią dyspensę.

3. Konferencja Episkopatu Polski zatwierdziła tekst deklaracji, która będzie podpisana podczas spotkania abp. Józefa Michalika ze zwierzchnikiem Kościoła Bizantyjsko-Ukraińskiego, abp. Światosławem Szewczukiem, który przybywa pod koniec czerwca do Warszawy. Deklaracja odnosi się do zbrodni wołyńskiej, której 70. rocznicę będziemy wkrótce po tej wizycie przeżywać. Tekst deklaracji, przygotowany w dialogu obu stron, wyrasta z ducha Ewangelii, która wzywa do uznania prawdy i wyznania win, aby wejść na drogę pojednania. Zachęcamy wszystkich do modlitwy za ofiary rzezi wołyńskiej, zwłaszcza w dniu 11 lipca i w poprzedzającą niedzielę.

4. Podczas posiedzenia biskupi z uwagą przyjęli informacje dotyczące nauczania religii w szkole, zwłaszcza w sprawie umożliwienia młodym ludziom zdawania egzaminu z religii na maturze, jeśli wybraliby ten przedmiot jako dodatkowy. Wobec zdecydowanej odmowy ze strony Ministerstwa Edukacji Narodowej biskupi przypominają, że w efekcie prowadzonych od wielu lat rozmów

zostały opracowane przez stronę kościelną jasno określone standardy egzaminacyjne dla tego przedmiotu. Przeprowadzono także specjalistyczny pilotaż, znowelizowano podstawę programową nauczania religii tak, aby jej język był przystosowany do języka podstawy programowej kształcenia ogólnego opracowanej przez MEN.

Strona kościelna nie kryje zaskoczenia z powodu odmówienia młodym ludziom prawa do zdawania na maturze przedmiotu, którego uczą się wiele lat, otrzymując z niego ocenę na podstawie jawnych kryteriów wiedzy (a nie wiary – jak się to często błędnie sugeruje), ocena ta jest wliczana do średniej i widnieje na państwowym dokumencie, jakim jest świadectwo szkolne.

Biskupi wyrażają nadzieję, że sprawa wyboru religii na maturze powróci do tematów zespołu wspólnego przedstawicieli strony kościelnej oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej.

5. W związku z nasilającymi się próbami narzucania przez różne podmioty krajowe i zagraniczne demoralizujących treści i metod związanych z edukacją seksualną w przedszkolach i szkołach, biskupi wyrażają swój niepokój i zdecydowany sprzeciw. Zwracają się z apelem do wszystkich wierzących rodziców o czujność w tym względzie. Należy dołożyć wszelkich starań, aby chronić polskie dzieci i młodzież przed demoralizacją.

6. Biskupi zajęli się także sprawami Ruchu Światło-Życie, będącego jednym z najważniejszych katolickich ruchów odnowy w Polsce. Wyrazili życzenie, aby Ruch pozostał jednością, zgodnie z wolą swojego założyciela. Domowy Kościół stanowi rodzinną gałąź tego Ruchu, zgodnie z zapisami zawartymi w „Statutach Stowarzyszenia Diakonia Ruchu Światło-Życie” zatwierdzonych przez biskupów polskich w roku 2000.

Biskupi dziękują rodzicom, nauczycielom, katechetom i wychowawcom za całoroczny trud pracy edukacyjnej w szkole. Niech nadchodzące wakacje będą okresem wypoczynku oraz odkrywania Boga w pięknie stworzenia. Na ten czas biskupi błogosławią dzieciom i młodzieży, a zwłaszcza wszystkim udającym się na Światowe Dni Młodzieży w Rio de Janeiro.

Podpisali:

Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce

► Wieliczka – Kraków, 23.06.2013 r.

Deklaracja podpisana w Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski w przededniu 70. rocznicy zbrodni na Wołyniu

„Niech dzięki oczyszczeniu pamięci historycznej wszyscy będą gotowi stawiać wyżej to, co jednoczy, niż to, co dzieli” (bł. Jan Paweł II)

S potykamy się w Warszawie, w przededniu obchodów 70-tej rocznicy zbrodni na Wołyniu, których symbolem stały się wydarzenia z 11 lipca 1943 r. Ofiarami zbrodni i czystek etnicznych stały się dziesiątki tysięcy niewinnych osób, w tym kobiet, dzieci i starców, przede wszystkim Polaków, ale także Ukraińców, oraz tych, którzy ratowali zagrożonych sąsiadów i krewnych. Ofiara ich życia wzywa nas w tych rocznicowych dniach do szczególnie głębokiej refleksji, do gorliwej modlitwy o odpuszczenie grzechów i przebaczenie, a także o łaskę stawania w prawdzie wobec Boga i ludzi. 70-lecie tych tragicznych wydarzeń stanowi również kolejną okazję, aby zwrócić się z apelem do Polaków i Ukraińców o dalsze kroki na drodze do braterskiego zbliżenia, które jest niemożliwe bez szczerego pojednania. Zachęca nas także do tego obchodzony w tym roku jubileusz 1025-lecia Chrztu Rusi oraz pierwszy rok przygotowań do obchodów 1050-lecia Chrztu Polski. A przecież ochrzczony człowiek i naród przyjmuje nie tylko odpuszczenie grzechów i otrzymuje nadzieję zbawienia, ale także gotowość życia Ewangelią Jezusa Chrystusa z jej nakazem przebaczenia win.

Jesteśmy świadomi, że tylko prawda może nas wyzwolić (por. J 8, 32); prawda, która niczego nie upiększa i nie pomija, która niczego nie przemilcza, ale prowadzi do przebaczenia i darowania win. Jako dzieci jednego Ojca w niebie kierujemy do Jego miłosierdzia prośbę o przebaczenie w duchu

słów Modlitwy Pańskiej: „Odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom”. Pamiętamy przy tym o pięknych kartach współżycia naszych narodów, o radościach i sukcesach współpracy, ale i o krzywdach, jakie zostały wyrządzone zwłaszcza w trakcie II wojny światowej i w jej następstwie. Wiemy, że chrześcijańska ocena zbrodni wołyńskiej domaga się od nas jednoznacznego potępienia i przeproszenia za nią. Uważamy bowiem, że ani przemoc, ani czystki etniczne nigdy nie mogą być metodą rozwiązywania konfliktów między sąsiadującymi ludami czy narodami, ani usprawiedliwione racją polityczną, ekonomiczną czy religijną.

Pragniemy dzisiaj oddać hołd niewinnie pomordowanym, ale i przeproszać Boga za popełnione zbrodnie oraz raz jeszcze wezwać wszystkich, Ukraińców i Polaków, zamieszkujących zarówno na Ukrainie, jak i w Polsce oraz gdziekolwiek na świecie, do odważnego otwarcia umysłów i serc na wzajemne przebaczenie i pojednanie.

Przypominamy słowa kard. Lubomira Huzara z 2001 r., że „niektórzy synowie i córki Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego wyrządzali zło – niestety świadomie i dobrowolnie – swoim bliźnim z własnego narodu i z innych narodów”. Jako zwierzchnik Kościoła greckokatolickiego pragnę powtórzyć te słowa dzisiaj i przeprosić Braci Polaków za zbrodnie popełnione w 1943 r.

W imię prawdy uważamy, że przeproszenia i próby o wybaczenie wymaga postawa tych Polaków, którzy wyrządzali zło Ukraińcom i odpowiadali przemocą na przemoc.

Jako przewodniczący Episkopatu Polski kieruję do Braci Ukraińców prośbę o wybaczenie.

Do dzisiaj Polacy i Ukraińcy noszą w swojej pamięci bolesne rany i wspomnienia tragedii wołyńskiej. W sposób szczególny widoczne są one w społeczeństwie współczesnej Ukrainy, którego dobro duchowe jest najważniejsze także dla Kościoła Rzymskokatolickiego na Ukrainie. Dlatego z gorącą troską, jako przewodniczący Episkopatu Rzymskokatolickiego Ukrainy przyłączam się do apelu o pojednanie. Mam nadzieję, że pomimo tragicznej przeszłości możliwe są dobrosąsiedzkie i chrześcijańskie relacje Polaków i Ukraińców, gdziekolwiek się spotykają, współpracują i myślą o przyszłości.

Za godny potępienia uważamy skrajny nacjonalizm oraz szowinizm. To on bowiem, obok ateistycznego i totalitarnego komunizmu oraz nazizmu, był

ideologią, która w trakcie XX stulecia spowodowała miliony ofiar.

To, co niektórym jawiło się wówczas jako usprawiedliwione w oczach Boga, okazało się bezwzględny deptaniem Jego przykazań. Przed obliczem Pana, w świetle Jego kategorycznego żądania „Nie zabijaj!”, wyrażamy gorzką świadomość przewinień, gdyż nic nie usprawiedliwia wzajemnej wrogości, prowadzącej aż do przelewu bratniej krwi.

Obiektywne poznanie faktów oraz ukazanie rozmiarów tragedii i dramatów przeszłości staje się dzisiaj pilną sprawą historyków i specjalistów, bo tylko poznanie prawdy historycznej wyciszyć może narosłe wokół tej sprawy emocje. Apelujemy więc do polskich i ukraińskich naukowców o dalsze badania oparte na źródłach i o współdziałanie w wyjaśnianiu okoliczności tych przerażających zbrodni, jak również sporządzenie listy imion wszystkich, którzy ucierpieli. Widzimy też potrzebę godnego upamiętnienia ofiar w miejscach ich śmierci i największego cierpienia.

Pragniemy przypomnieć, że katolicy biskupi polscy i ukraińscy rozpoczęli rozmowy o potrzebie pojednania obu Kościołów i narodów już w październiku 1987 r. na spotkaniu w Rzymie poprzedzającym millennium chrztu Rusi Kijowskiej. W rok później doszło do historycznej liturgii na Jasnej Górze z udziałem kard. Józefa Glempa oraz kierującego Kościołem Greckokatolickim kard. Myrośława Lubacziwskiego. Milenijne obchody Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego na Jasnej Górze, w duchowej stolicy Polski, były istotnym krokiem zwiastującym wyjście tego Kościoła z podziemia w ZSRR, prześladowanego tam i zakazanego.

Profetyczne znaczenie miały słowa bł. Jana Pawła II wypowiedziane we Lwowie w 2001 r.: „Niech dzięki oczyszczeniu pamięci historycznej wszyscy będą gotowi stawiać wyżej to, co jednoczy, niż to, co dzieli, ażeby razem budować przyszłość opartą na wzajemnym szacunku, na braterskiej wspólnotcie, współpracy i autentycznej solidarności”.

W czerwcu 2005 r. w Warszawie i we Lwowie ogłoszony został list Synodu Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego i Konferencji Episkopatu Polski. Obie strony wypowiedziały wówczas słowa: „Przebaczamy i prosimy o przebaczenie!”, będące wcześniej fundamentem pojednania polsko-niemieckiego, z nadzieją, że zaowocują teraz w relacjach polsko-ukraińskich. Wołę takiego działania potwierdziły tysiące wiernych, odpowiadając: „Amen”.

Dziś oddajemy hołd i czcimy pamięć tych Ukraińców i Polaków, którzy ryzykując życiem, ratowali bliźnich przed zagładą lub też w inny sposób stawali w ich obronie w tych dramatycznych czasach. Modlimy się wspólnie o wieczne odpoczywanie dla wszystkich niewinnych ofiar, które zginęły w 1943 roku na Wołyniu. Modlimy się także o miłosierdzie Boże dla tych, którzy ulegli ideologii przemocy i nienawiści, a także o to, by wojna, która już dawno wygasła na naszych ziemiach, nie trwała dziś w sercach ludzi. Dlatego myśląc o obecnych i przyszłych pokoleniach, powtarzamy w imieniu naszych Kościołów, że nienawiść i przemoc zawsze jest degradacją człowieka i narodu, przebaczenie, braterstwo, współczucie, pomoc i miłość stają się natomiast trwałą i godnym fundamentem kultury współżycia ludzkiego.

Myśląc o przyszłości jesteśmy świadomi, że bez wzajemnego pojednania nasz Kościół nie byłby wiarygodny w wypełnianiu swej ewangelicznej misji, a nasze narody nie będą miały perspektywę współpracy i rozwoju w płaszczyźnie tak religijnej, jak i politycznej. Uważamy też, że współpraca wolnej Polski z wolną Ukrainą jest niezbędna, by w tej części Europy panował pokój, ludzie cieszyli się wolnością religijną, a prawa człowieka nie były zagrożone. Widzimy też potrzebę wspólnego świadectwa chrześcijan z Polski i Ukrainy w jednoczącej się Europie. Wspólnie stajemy w obliczu wyzwań, jakie stwarza sekularyzacja i próba organizacji życia „jakby Bóg nie istniał”. Jesteśmy częścią historii Bożej miłości i – zgodnie z zachętą Ojca Świętego Franciszka – powinniśmy być ogniwem tej miłości w świecie. Kościoły, które doświadczyły męczeństwa, mają szczególne prawo do przypominania Europie o jej chrześcijańskich korzeniach.

Niech Bóg wejrzy na Kościół żyjący na naszych ziemiach i pomoże polskiemu oraz ukraińskiemu narodowi, aby żyjąc w pokoju dzieliły się swym duchowym bogactwem oraz wносиły swój wkład w jedność i przyszłość Europy!

Ślemy też braterskie pozdrowienia Braciom Prawosławnym, wierząc, że proces wzajemnego pojednania uzdrowi rany, które są przeszkodą nie tylko w harmonijnym współżyciu narodów, ale i w szczerym dążeniu do jedności Chrystusowego Kościoła.

+ Józef Michalik

**Arcybiskup
Metropolita Przemyski obrz. łac.
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski**

**+ Świątosław Szewczuk
Arcybiskup Większy
Metropolita Kijowsko-Halicki
Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego**

**+ Jan Martyniak
Arcybiskup
Metropolita Przemysko-Warszawski
Kościoła bizantyńsko-ukraińskiego**

**+ Mieczysław Mokrzycki
Arcybiskup
Metropolita Lwowski obrz. łac.
Przewodniczący Konferencji Episkopatu
Rzymskokatolickiego Ukrainy**

► Warszawa, 28 czerwca 2013 r.

Komunikaty

Gdańska Piesza Pielgrzymka na Jasną Górę

S erdecznie zapraszamy do udziału w XXXI Gdańskiej Pieszkiej Pielgrzymce na Jasną Górę, która wyruszy na szlak w piątek, 28 lipca br. z Bazyliki Mariackiej w Gdańsku po Mszy św. o godz. 6.00. Pielgrzymi dotrą na Jasną Górę 12 sierpnia.

Zapisy na pielgrzymkę

Drogą internetową wypełniając formularz na stronie internetowej lub pobrać kartę uczestnika w Gdańskiej Pielgrzymce (www.pielgrzymka.gda.pl). Zapisu można dokonać w parafii Św. Brygidy w Gdańsku – w Sekretariacie Pielgrzymki, codziennie (w miesiącu lipcu) w godz. 16–18.00. Opłata: 160 zł.

Grupa biało-złota

Dla osób, które z różnych powodów nie mogą podjąć pątniczego trudu, utworzona została grupa biało złota. Stanowi ona niejako duchowe zaplecze pielgrzymki. Ci, którzy pozostają w domach, proszą pątników o modlitwę. Przedstawiając swoje intencje w punktach zapisu na pielgrzymkę, jednocześnie deklarują swoją pamięć modlitewną.

Kapłani podążający do Jasnogórskiego Sanktuarium każdego dnia odprawiają Mszę św. w tych intencjach, a wszyscy pielgrzymi dołączają swoje wyrze-

czenia i codzienną modlitwę.

Pielgrzymi grupy białej złotej otrzymują znaczek pielgrzymkowy, świecę kartę uczestnictwa (koszt 15 zł), stając się jednocześnie pełnowartościowymi pątnikami. Karty uczestnika grupy białej złotej można otrzymać w każdej parafii, a także pobrać je ze strony internetowej Gdańskiej Pielgrzymki.

Więcej informacji na stronie **www: www.pielgrzymka.gda.pl**

Komunikat dla pielgrzymów

Przestawiciele Kościoła Gdańskiego wyruszą w miesiącu lipcu na kolejną Pieszą Pielgrzymkę na Jasną Górę. Tegoroczne pielgrzymowanie związane będzie z przeżywanym Rokiem Wiary.

Wierni Archidiecezji Gdańskiej mogą podjąć trud pielgrzymowania jedną z trzech tras pielgrzymkowych:

I TRASA – 25 lipca br. o godz. 6.00 z kościoła pw. Bożego Ciała w Helu wyruszy na trasę XXXII Pieszą Pielgrzymką Kaszubska (www.kaszubska.diecezja.gda.pl; www.1040.pl) kierownik - Ks. Jan Perszon.

II TRASA – 26 lipca br. po Mszy św. o godz. 6.00 z Gdyni z par. pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa wyruszy XXVIII Pieszą Pielgrzymką Gdyńską (www.gdynskapielgrzymka.pl), kierownik - Ks. Krzysztof Czaja.

III TRASA – 28 lipca br. po Mszy św. o godz. 6.00 z Bazyliki Mariackiej w Gdańsku wyruszy XXXI Pieszą Pielgrzymką Gdańską (www.pielgrzymka.gda.pl), kierownik - Ks. Krzysztof Ławrukajtis.

Pielgrzymi przybędą przed Tron Królowej Polski na Jasnej Górze - 12 sierpnia około godz. 15.00. Zapraszamy wiernych do codziennej modlitwy Apelu Jasnogórskiego o godz. 21.00 w łączności z pielgrzymami wędrującymi do Częstochowy.

/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kancierz Kurii

/-/ Ks. Krzysztof Ławrukajtis
Kierownik Pielgrzymki Gdańskiej

Zaproszenie na uroczystości patronalne ku czci Św. Apostołów Piotra i Pawła w Pucku

Zapraszamy na uroczystości ku czci Świętych Apostołów Piotra i Pawła patronów Puckiej

Fary, które odbędą się w sobotę, 29 czerwca br. To tradycyjnie także dzień związany ze świętem Rybaków i Pielgrzymką Łodzi, statków i kutrów rybackich po wodach Zatoki Puckiej.

Program uroczystości:

▶ godz. 11.00 - wypłynięcie łodzi oraz kutrów rybackich i nabożeństwo na wodach Zatoki Puckiej.

▶ godz. 12.30 - Msza św. odpustowa (koncelebrowana) u stóp Puckiej Fary pod przewodnictwem Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego Sławoja Leszka Głódzia.

▶ godz. 14.00 do godzin wieczornych - występy artystyczne i szereg imprez kulturalnych dla mieszkańców, pielgrzymów i gości.

/-/ Ks. Jerzy Kunca

Proboszcz Par. Św. Piotra i Pawła w Pucku

/-/ Ks. Grzegorz Świst

Kancierz Kurii

/-/ Ks. Andrzej Pradela

Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

▶ 29 czerwca 2013

Zaproszenie metropolity gdańskiego na Mszę św. transmitowaną przez TV Polonia

Drodzy Diecezjanie,
Zapraszam wiernych naszej archidiecezji na Mszę św., którą będę sprawował w niedzielę, 30 czerwca br. o godz. 13.00 w kościele pw. Św. Andrzeja Boboli w Gdyni Obłuzu, wpisując ją w obchody 75. rocznicy powstania parafii.

Msza św. będzie transmitowana przez Telewizję POLONIA

/-/ + Sławoj Leszek Głódz
Arcybiskup
Metropolita Gdański

▶ 30 czerwca 2013

Spotkanie Pieszej Pielgrzymki Kaszubskiej

Zapraszamy na spotkanie „świętojańskie” uczestników i sympatyków Pieszej Pielgrzymki Kaszub-

skiej na Jasną Górę, które odbędzie się w niedzielę, 30 czerwca br. w parafii Św. Jakuba w Mechowie. Rozpoczęcie Mszą św. o godz. 14.00 a potem spotkanie przy ognisku.

/-/ Ks. Jan Perszon
Kierownik Pielgrzymki Kaszubskiej

/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kancelarz Kurii

► 30 czerwca 2013

II wieczory muzyczne u św. Andrzeja Boboli Sopot 2013

W Sopocie w kościele św. Andrzeja Boboli (vis a vis Grand Hotelu i Scheraton, przy ul. Powstańców Warszawy 15) w poniedziałek, 1 lipca 2013 roku o godzinie 19.00, zostanie zainaugurowana druga edycja „Wieczorów Muzycznych u św. Andrzeja Boboli Sopot 2013”.

Koncert inauguracyjny wypełnią kompozycje M. Giulianiego - Gran Duo (Wielka Sonata) op. 85, Beli Bartoka - Tańce Rumuńskie, M.C. Tedesco - Sonatina op. 205 i A. Piazzolli - Historia Tanga. Wystąpią wykładowcy Akademii Muzycznej w Gdańsku: Dorota Dąbrowska - I flecistka Polskiej Filharmonii Bałtyckiej - i gitarzystka Monika Dżuła- Radkiewicz. Koncert poprowadzi Anna Sawicka.

W tym roku motywami przewodnimi Wieczorów będą: 75 rocznica kanonizacji św. Andrzeja Boboli, Rok Powstania Styczniowego i Rok ks. Janusza St. Pasierba. Programy uwzględnią też koncertowe tanga znakomitych kompozytorów argentyńskich i polskich, czym podkreślić chcemy radość z wyboru Ojca Świętego Franciszka. Zaplanowane są też utwory W. Lutosławskiego i wiersze Tuwima oraz kompozycje twórców związanych z Pomorzem: Krzysztofa Olczaka i Krzysztofa Naklickiego - kompozytorów i akordeonistów, a także koncert „In memoria Marian Gordiejuk”.

10 lipca w środę o godzinie 19.00, w przeddzień tragicznej rocznicy „Krwawej Niedzieli na Wołyniu”, zapraszamy na specjalny „Koncert Pamięci Męczęstwa Kresów” w wykonaniu Anny Bachledy - wielka harfa koncertowa i Anny Sawickiej - wiolonczela i prowadzenie.

Zaproszenie na festiwal przyjęli wybitni polscy i zagraniczni wykonawcy, a wysoki poziom kreacji ak-

torskich zapewnią Anna Kawecki - Pilipiec (Szwajcaria), Ryszard Jaśniewicz i Zdzisław Kordecki. Szczegóły na plakatach, w programie, na portalach internetowych oraz na stronie festiwalu: <http://duosopot.blogspot.com/2013/06/wieczory-muzyczne-uswandrzeja-boboli.html>.

Patronat honorowy nad festiwalem objęli: Abp Sławoj Leszek Głódź, Marszałek Województwa Pomorskiego Mieczysław Struk oraz Prezydent miasta Sopotu Jacek Karnowski. Wstęp wolny!

Kapituła Promująca wzorowe rodziny w Archidiecezji Gdańskiej

Tradycyjnie już, Kapituła Promująca Wzorowe Rodziny z terenu Archidiecezji Gdańskiej, działająca od 12 lat przy Sanktuarium Maryjnym w Trąbkach Wielkich zwraca się do Czcigodnych Księży z prośbą, o nadsyłanie pisemnych opinii o rodzinach, które mogą kandydować do miana rodzin wzorowych. Istotą podjętej inicjatywy jest wyszukiwanie i eksponowanie rodzin, które w opinii lokalnego środowiska, skutecznie wcielają w życie wartości chrześcijańskie i uniwersalne zasady etyki, ciesząc się niekwestionowanym autorytetem.

Wybór rodziny może stać się okazją do podziękowania tym rodzinom, które bezinteresownie od wielu lat służą w naszych parafiach. Takie wyróżnienie jest dla rodziny dużym zaszczytem i uznaniem. Wyboru rodziny laureata i rodzin wyróżnionych, Kapituła dokonuje w głosowaniu na specjalnym posiedzeniu.

Rodzina Wzorowa otrzymuje podczas archidiecezjalnych uroczystości odpustowych w Sanktuarium Trąbkowskim, z rąk Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego, specjalnie w tym celu odlaną z brązu, statuetkę św. Wojciecha - autorstwa gdańskiego artysty - rzeźbiarza Bogusława Szycika. Rodziny wyróżnione - wykonane z mosiądzu ryngrafy z wizerunkiem Matki Bożej Trąbkowskiej. Ponadto wszystkie te rodziny zostają uhonorowane stosownymi dyplomami oraz są uwiecznione w Złotej Księdze Rodzin Polskich, przechowywanej w siedzibie Kapituły.

W celu uzyskania informacji o działalności Kapituły i zasadach typowania rodzin, prosimy o kontakt: (58) 765-01-28 lub e-mail: ffroissart@gmail.com (Przewodniczący - Ferdinand Froissart).

Zgłoszenia będą przyjmowane do 15 sierpnia 2013 r.

Adres korespondencyjny: Kapituła Promująca Wzorrode Rodziny przy parafii pw. Wniebowzięcia NMP
ul. Gdańska 6 83 -034 Trąbki Wielkie

/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kanclerz Kurii

/-/ Ks. Andrzej Pradela
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

W najbliższym czasie

Odpust NMP Uzdrawienia Chorych w Wejherowie

Szczególne zaproszenie kierujemy do Chorych i Cierpiących. Opiekunów prosimy, aby pomogli Chorym uczestniczyć w tych uroczystościach, szczególnie w niedzielnej sumie odpustowej. Tegorocznym uroczystościom przewodniczyć będzie wejherowianin o. Kajetan Dzienisz – wikariusz biskupi diecezji Montepulciano. Czcigodnego Księdza, Parafian i Chorych serdecznie zapraszamy do udziału w kalwaryjskich uroczystościach odpustowych. Kapłanów zapraszamy do koncelebry.

Program odpustu:

► Sobota ' 06 lipca:

16.00 – Obchody kalwaryjskie w intencji Chorych (początek w kościele klasztornym)

19.00 – Msza św. przed Cudownym Obrazem

► Niedziela ' 07 lipca:

9.00 – Procesja z kościoła klasztorowego na Kalwarię (kaplica Kajfasza)

10.00 – Suma Odpustowa pod przewodnictwem o. Kajetana Dzienisza z udzielaniem Sakramentu Chorych po Mszy św. błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem na sposób „lurdzki” i poświęcenie pojazdów mechanicznych

11.30 – Koncert wejherowskiego Chóru Harmonia

o. Daniel Szustak OFM
kustosz Sanktuarium

XIX Ogólnopolski Festiwal Piosenki Religijnej Bory Tucholskie 2013

Festiwal jest nie tylko popularyzacją piosenki religijnej, ale przede wszystkim przesłaniem miłości

Boga i człowieka. Tegoroczna piosenka - w Roku Wiary - niech stanie się jednym wielkim przesłaniem miłości, radości, szczęścia i pokoju, którego tak bardzo pragnie świat i jego mieszkańcy. Umocnieniem naszym niech staną się wszystkie słowa zawarte w przesłaniu pielgrzymim błogosławionego Jana Pawła II. Festiwal, który odbywa się w okresie wakacyjnym niech stanie się też czasem relaksu i wypoczynku.

Warunki uczestnictwa

W Festiwalu mogą wziąć udział soliści lub zespoły działające przy parafii, w szkole, przedszkolu, świetlicy osiedlowej, Domu Kultury, placówce KO oraz innych grupach środowiskowych.

Uczestnicy Festiwalu biorą udział w kategoriach :

► Soliści

► Duety i zespoły (w tym schole parafialne)

oraz grupach wiekowych :

► dzieci (przedszkolaki, szkoła podstawowa)

► młodzież (gimnazjum i szkoły średnie)

► dorośli (studenci i pracujący)

► dopuszcza się we wszystkich kategoriach grupy polskojęzyczne z zagranicy

Udział w tegorocznym Festiwalu prosimy zgłaszać w Biurze Festiwalowym (Parafia lub Dom Kultury) do 10. lipca br. pocztą, faksem lub e-mail'em.

Zgłoszenie powinno zawierać : informację o składzie zespołu (nazwa, kategoria, grupa) lub solista (dane osobowe), tytuły z zgłoszonych utworów z załączoną płytą CD lub kasetą magnetofonową (wystarczy nagranie amatorskie) oraz tekstem piosenek Jakuba oraz w niedzielę o godz. 15.00 w Rudzkim Moście w kościele Opatrzności Bożej, na którą serdecznie zapraszamy wszystkich uczestników i gości festiwalu. Próby akustyczne w niedzielę od godz. 13.00 do godz. 14.45.

Wieczorny recital zaproszonych Gości Festiwalu - w sobotę po przesłuchaniach oraz w niedzielę po koncercie galowym. (Uzależniony od czasu zakończenia przesłuchań).

Na zakończenie pierwszego dnia Festiwalu odbędzie się koncert wieczorny - występ zespołu Grand Prix

2012, natomiast w niedzielę podczas Koncertu Galowego Festiwalu 2013 nastąpi ogłoszenie laureatów Festiwalu ~2013 oraz recital Gwiazdy Wieczoru.

Organizatorzy zapewniają pełne nagłośnienie według zgłoszonych potrzeb natury technicznej oraz wyżywienie. Dojazd na własny koszt. Noclegi z częścią dopłatą (ok.20 zł).

Utwory własne powinny posiadać zapis nutowy piosenek (prymka) z podpisanym tekstem (czarnym kolorem dla potrzeb ksero).

Próby akustyczne przewidziane są w sobotę od godz. 10.00 do godz. 11.45. Dni festiwalowe rozpoczyna Msza św. w sobotę o godz. 12.00 w kościele św.

Wszyscy, którzy zgłaszają swoją obecność do przesłuchań Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Religijnej biorą udział w przesłuchaniach (nie ma zatem tzw. zakwalifikowania się i jego potwierdzania na piśmie).

Występy ocenia profesjonalne Jury, które przyzna nagrody w poszczególnych kategoriach i grupach wiekowych. Przewidziane są pamiątkowe Dyplomy oraz Puchary.

Decyzje Jury są ostateczne.

Przesłuchania uczestników odbędą się w Tucholskim Ośrodku Kultury na Placu Zamkowym Biuro Festiwalu Parafia Opatrzności Bożej 89-500 Tuchola, ul. Jana Pawła II nr 1 (tel./fax 52 / 334 86 96, oraz pocztą e-mail: darce, by go zobaczyć wherold@tuchola.pl

Tucholski Ośrodek Kultury; 89-500 Tuchola Plac Zamkowy 8 tel./ fax.. 52 / 334 33 88) oraz pocztą e-mail: tok@tuchola.pl

► Festiwal odbędzie się w dniach 13 - 14 lipca 2013 r.

Planowane wydarzenia

Tornister pełen uśmiechów

Ruszyła tegoroczna akcja „Tornister pełen uśmiechów”! Jest już sporo zgłoszeń parafii chętnych do wzięcia udziału w akcji. Jeżeli jeszcze jakiś Parafialny Zespół Caritas jest zainteresowany włączeniem

się do działań prosimy o przesłanie listy dzieci, które chcecie objąć w tym roku pomocą. Dobrze, żeby były to inne osoby niż w ubiegłym roku. Zgłoszenia wraz z listą dzieci proszę przesyłać na adres: aszostek@caritas.pl. Listy powinny zawierać imię i nazwisko dziecka oraz datę urodzenia. Przypominamy, że plecaki przekazywać będziemy Parafialnym Zespołom Caritas, które zdecydują się przeprowadzić akcję w zaproponowanej przez nas formie tzn. poprzez przekazanie tornistrów do wyposażenia darczyńcom. Poniżej przesyłamy planowany harmonogram akcji:

► lipiec 2013 – poszukiwanie przez członków PZC ludzi dobrej woli, którzy zadeklarują chęć wyposażenia plecaków w przybory szkolne (promocja akcji w parafiach); przekazanie darczyńcom plecaków do końca lipca

► do 23 sierpnia 2013 – zwrot plecaków wypełnionych przez darczyńców członkom PZC

► do 31 sierpnia 2013 – przekazanie wyposażonych tornistrów potrzebującym dzieciom

► do 7 września 2013 – sprawozdanie z przeprowadzonej akcji do Centrum Wolontariatu Caritas

Triduum Fatimskie

Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Gdańsku Żabiance zaprasza na TRIDUUM FATIMSKIE w miesiącach, w których miały miejsce Objawienia w Fatimie.

Od maja do października 2013 r. organizujemy Msze św. z konferencjami, które poprowadzi O. EMILIAN SIGIEL z Sekretariatu Misyjnego Pallotynów w Żąbkach. Tematem obecnego roku Wielkiej Nowenny Fatimskiej jest „Eucharystyczny klucz – Cud nad cudami, który zmienia wszystko”. Już tylko 5 lat dzieli nas od stulecia Objawień Fatimskich. Matka Boża ostrzega świat przed zalewem grzechu i bezbożnictwa. Prosi o pokutę i modlitwę różańcową za ginących grzeszników. Czynimy zadość nagłącemu wezwaniu naszej Matki i Królowej.

Program nabożeństw:

► Lipiec 2013

11 lipca czwartek - 9.00; 18.00

12 lipca piątek - 9.00; 18.00

13 lipca sobota - 9.00; 18.00 Msza św. z różańcową procesją maryjną.

Okazja do uczczenia Relikwii bł. Franciszka i Hiacynty w 5 rocznicę ich sprowadzenia do Sanktuarium

► Sierpień 2013

11 sierpnia niedziela - 6.30; 8.00; 9.30; 11.00; 12.30;
14.00; 18.00; 19.30

12 sierpnia poniedziałek - 9.00; 18.00

13 sierpnia wtorek - 9.00; 18.00 Msza św. z różańco-
wą procesją maryjną

Modlitwa dziękczynna w łączności z Pieszymi Piel-
grzymkami Archidiecezji Gdańskiej na Jasną Górę

► Wrzesień 2013

11 września środa - 9.00; 18.00

12 września czwartek - 9.00; 18.00

13 września piątek - 9.00; 18.00 Msza św. z różańco-
wą procesją maryjną

Modlitwa za Rodziców, Katechetów, Nauczycieli, Wy-
chowawców, Młodzież i Dzieci na początku nowego
Roku Szkolnego 2013/2014 – poświęcenie podręczni-
ków i przyborów szkolnych

► Październik 2013

11 października piątek - 9.00; 18.00

12 października sobota - 9.00; 18.00

13 października niedziela - 6.30; 8.00; 9.30; 11.00;

12.30; 14.00; 18.00

Odpust Sanktuaryjny – 96 rocznica zakończenia Ob-
jawień w Fatimie

/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kanclerz Kurii

/-/ Ks. Piotr Tworek
Kustosz

Wydarzenia w Gdańskiej Szkołe Nowej Ewangelizacji

► Rekolekcje Kurs Jan 3-7.07.2013

Opis: Jan umiłowany uczeń Jezusa, który zasiadał
u stóp Mistrza i wsłuchiwał się w Jego głos, znał
nawet rytm bicia serca swojego Mistrza. Zapisy:
www.snegdansk.pl Aby uczestniczyć w kursie należy
być po Nowym życiu/Filipie i Emaus oraz trwać we
wspólnocie. Kurs z noclegiem (łóżka polowe z po-
ścielą). Miejsce: Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Euge-
niusza Kwiatkowskiego, Gdynia, ul. Morska 192

► Przystanek Jezus 28.07 - 4.08.2013

Wyjazd ewangelizatorów z Archidiecezji Gdańskiej.
Informacje i zgłoszenia, dla osób które chcą wyje-
chać autokarem: admin@snegdansk.pl

► Forum Ewangelizacyjne 26-27.10.2013

Aula Jana Pawła II, Gdańsk Oliwa

Szczegóły wydarzeń i zapisy: www.snegdansk.pl

Komunikat o Przeglądzie Pieśni Patriotycznej

Konkurs organizowany jest przez Akcję Katolicką
Archidiecezji Gdańskiej Akcja Katolicka Archi-
diecezji Gdańskiej organizuje Przegląd Pieśni Patrio-
tycznej pod hasłem:

„Nasze dziedzictwo – Polska” (bł. Jan Paweł II).

Celem Przeglądu jest popularyzowanie tradycji śpie-
wania pieśni patriotycznej i włączenie się w krajowy
nurt Akcji Katolickiej przygotowujący do IV Ogólno-
polskiego Festiwalu Pieśni Patriotycznej, który odbę-
dzie się w Krakowie, 9 listopada 2013 r.

Diecezjalny Przegląd odbędzie się w sobotę, 5 paź-
dziernika 2013 r. w godz.: od 10.00 do 12.00 w kościele
przy parafii św. Maksymiliana Kolbe w Gdańsku-
Suchaninie, przy ul. Otwartej 1.

Zgłoszenia udziału w Przeglądzie przyjmujemy na
„Karcie zgłoszenia” do 28 września 2013 r.

Regulamin Przeglądu Pieśni Patriotycznej i inne
informacje dołączamy do Komunikatu i są one
dostępne na stronach internetowych podanych
w załącznikach. Serdecznie zapraszamy do udziału
i włączenia się do idei zachowania wartości patrio-
tycznych naszej Ojczyzny.

Jerzy Karpiński
Prezes Akcji Katolickiej Archidiecezji Gdańskiej
ks. Piotr Toczek
Asystent Kościelny Akcji Katolickiej

► 5 października 2013

Jubileusze

► 2 lipca:

Państwo Lidia i Dariusz Kiersznikiewicz – 25-lecie za-
warcia małżeństwa (parafia pw. Podwyższenia Krzy-
ża Świętego w Rumi).

► 5 lipca:

Państwo Joanna i Tadeusz Hawro – 55-lecie zawarcia
małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przy-
morzu).

► 6 lipca:

Państwo Janina i Alfons Gruba – 40-lecie zawarcia
małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa
w Gdańsku-Wrzeszczu).

▶ 7 lipca:

Państwo Helena i Józef Kosecki – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. MB Królowej Korony Polskiej w Gdańsku-Oliwie).

Państwo Barbara i Zbigniew Lewandowscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Maksymiliana Kolbego w Gdańsku-Suchaninie).

Państwo Danuta i Zdzisław Waśniewscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

▶ 13 lipca:

Państwo Maria i Tomasz Mazurek – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Franciszka z Asyżu w Gdańsku-Siedlcach).

▶ 14 lipca:

Państwo Stefania i Władysław Brzeziński – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi).

▶ 16 lipca:

Państwo Ewa i Mirosław Tajl – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi).

▶ 20 lipca:

Państwo Krystyna i Eugeniusz Chłudziński – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. MBNP w Gdańsku-Brętowie).

Państwo Urszula i Piotr Tokarscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

▶ 21 lipca:

Państwo Wanda i Zygmunt Karwasz – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Maksymiliana Kolbego w Gdańsku-Suchaninie).

Państwo Małgorzata i Zdzisław Iwanicz – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. MB Królowej Korony Polskiej w Gdańsku-Oliwie).

Państwo Helena i Jan Żukowscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. MBNP w Pruszczu Gdańskim).

▶ 27 lipca:

Państwo Teresa i Ryszard Sosiński – 55-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

Państwo Hildegarda i Józef Kalkowscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Kielnie).

▶ 28 lipca:

Państwo Regina i Stefan Dawidowscy – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. MBNP w Pruszczu Gdańskim).

▶ 3 sierpnia:

Państwo Gabriela i Zdzisław Burzyński – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Kostki w Gdyni).

Państwo Maria i Wojciech Lipiński – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Maksymiliana Kolbego w Gdańsku-Suchaninie).

▶ 4 sierpnia:

Państwo Helena i Edward Szatkowscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Maksymiliana Kolbego w Gdańsku-Suchaninie).

Państwo Małgorzata i Piotr Gwozdź – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

▶ 11 sierpnia:

Państwo Katarzyna i Marian Kordalscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. MBNP w Gdańsku-Brętowie).

Państwo Maria i Kazimierz Knapiński – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Bożego Ciała w Gdańsku-Morenie).

▶ 13 sierpnia:

Państwo Lucyna i Jarosław Wysowscy – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. MB Królowej Korony Polskiej w Gdańsku-Oliwie).

▶ 17 sierpnia:

Państwo Bożenie i Bogdanowi Zwiefka – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

▶ 24 sierpnia:

Państwo Elżbieta i Ryszard Dzięgiel – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Przemienienia Pańskiego w Gdyni-Cisowej).

Państwo Irena i Marian Narkiewicz – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Bożego Ciała w Gdańsku-Morenie).

▶ 31 sierpnia:

Państwo Jolanta i Jerzy Śmigiel – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

▶ 1 września:

Państwo Stanisława i Stefan Zmysłowscy – 50-lecie

zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

► 7 września:

Państwo Urszula i Jan Weselak – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

► 8 września:

Państwo Ewa i Edmund Witkowsy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Gdańsku-Wrzeszczu).

Państwo Bożena Jan Zachulscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Bożego Ciała w Gdańsku-Morenie).

► 10 września:

Państwo Halina i Leszek Dołata – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

► 15 września:

Państwo Alina i Leon Grzenkowicz – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Matki Boskiej Różańcowej w Gdyni-Demptowie).

► 21 września:

Państwo Maria i Konrad Korzeniewscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

► 22 września:

Państwo Jadwiga i Kazimierz Cybulscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Matki Boskiej Różańcowej w Gdyni-Demptowie).

Państwo Anna i Eugeniusz Piastowscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Trójcy Świętej w Wejherowie).

► 24 września:

Państwo Dorota i Mariusz Haase – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Kostki w Gdyni).

W mediach

Radio Plus

Programy Radia Plus w Archidiecezji Gdańskiej od 1 listopada 2012 r.:

Codziennie (poniedziałek – piątek)

9.54 „Przegląd mediów, nie tylko lokalnych”

16.05 „Magazyn reporterów – co się święci na Pomorzu?”

Poniedziałek

10.17 „Do przeczytania od zaraz”. O książkach poważnych i mniej poważnych opowiadają: Iwona Demska i Marek Niziołek. Tylko w Radiu Plus. Słuchaj w każdy poniedziałek o 11:17

18.45 „Auto-Plus” - co brumi w silniku, jak sprawnie prowadzić auto, nowinki i nie tylko - o tym wszystkim dowiesz się z magazynu Jarka Zgirskiego

Wtorek

10.17 „Co w domu słyhać?” – program poradnikowy Magdy Kiljan i Alicji Samolewicz. Wszystko na temat domu, ubrań, wychowania dzieci, urządzeń gospodarstwa domowego. W Radiu Plus, w środy, o 11.17.

18.45 „Po zdrowie do Radia” - Jak zmienić stare nawyki żywieniowe?

Czy odpowiednio skomponowana dieta uchroni nas przed chorobami? Dlaczego aktywność fizyczna to jedna z dróg do szczęścia?

O tym wszystkim słuchaj nowej audycji Radia Plus! Zaprasza Iwona Demska.

Środa

10.17 „Poradnik prawny Radia Plus” – prawo dotyczy każdego z nas. Prawnik Wioletta Kaźmierczak odpowiada na pytania Magdaleny Kiljan.

18.45 „I jak to jest?”

Redaktor pyta, psycholog odpowiada – program Iwony Demskiej.

19.15 „Auto-Plus” - powtórka

Czwartek

10.17 „Migawka” - Iwona Demska, znawczyni kina i bywalec wszystkich ważniejszych premier recenzuje nowości światowej i polskiej kinematografii

18.45 „Bliżej” – audycja ekologiczna. Każdy ma wpływ na otaczające nas środowisko. Każdy może zmienić otoczenie wokół siebie. Jak? Można na przykład segregować śmieci, oszczędzać energię czy wodę. O zachowaniach proekologicznych, nowinkach ze świata flory i fauny czy akcjach na rzecz ochrony środowiska – dowiesz się słuchając audycji „Bliżej” w Radio Plus. Alicja Samolewicz-Jeglicka zaprasza.

Piątek

10.17, 11.17 „Pomorze od kuchni” – praktyczny informator autorstwa Michała Turka - gdzie można dobrze zjeść w Trójmieście i na Pomorzu, jak połączyć atrakcje regionalne z zadowoleniem podniebienia.

17.15 „Weekend na Plus” - koncerty, filmy, multimedia. Teatr, kino, galeria czyli WEEKEND NA PLUS. Oczywiście w Trójmieście i na Pomorzu na który zaprasza Anna Nadolna.

Sobota

18.45 „Nie całkiem retro” - muzyczno-towarzyska podróż do przeszłości.

Wspomnienie ludzi i zdarzeń, które do dziś są wy-

znacznikiem jakości i stylu dla wielu artystów.
W roli przewodnika P. Dyakowski.
Niedziela

7.00 Transmisja Mszy św. z kościoła św. Brygidy w Gdańsku

7.50 „Rozmowa z metropolitą” - cotygodniowa rozmowa Adama Hlebowicza z metropolitą gdańskim arcybiskupem Sławojem Leszkiem Głódziem na najbardziej aktualne tematy Kościoła, Polski i świata.

Telewizja Gdańsk

Niedziela: 18.00 Magazyn Katolicki „Droga”
Powtórka w poniedziałek godz.19.30 i wtorek
godz. 17.30; Niedziela: 8.00 Słowo o Ewangelii

Radio Gdańsk

Niedziela 7.05–7.25 W Drodze (magazyn katolicki)

„Gość Niedzielny”

Zapraszamy do lektury lokalnego wydania tygodnika „Gość Niedzielny”. W wydaniu gdańskim polecamy m. in.:

► Dariusz Olejniczak - „Z plecakiem i tornistrem”

Dzięki nim potrzebujące dzieci z archidiecezji gdańskiej wyjadą na wakacje, a we wrześniu dostaną przybory szkolne. Ponad 800 dzieci będzie latem wypoczywać poza domem dzięki archidiecezjalnej Caritas.

► Jan Hlebowicz - „Dostają skrzydeł gdy inni grają”

– Staramy się nie przejmować chorobą. Chociaż siedzimy na wózkach inwalidzkich, naszą pasją jest sport. To on daje nam kopa do życia – mówi 22-letni Tomek i 13-letni Paweł. Obaj cierpią na zanik mięśni.

► Dariusz Olejniczak - „W kapłaństwo wszedłem latająco”

Z ks. Janem Wójcikiem, kapłanem parafii św. Kingi w Kowalach, którego pasją jest paralotniarstwo, rozmawia Dariusz Olejniczak.

► Jan Hlebowicz - „Tajemnice cysterskiego opactwa”

Historia. Klasztor oliwski przeżył napady krzyżaków, husytów, a nawet samych gdańszczan. Przeciwwstał się epidemii dżumy, a jeden z jego opatów był... agentem służb specjalnych.

